

Utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen

Skrivelse av Kristina Axén Olin (m)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Kristina Axén Olin (m) angående utlokalisering av statliga arbetstillfällen anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför i promemorian.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Kristina Axén Olin (m) föreslår i en skrivelse av den 23 februari 2005, *bilaga*, till kommunstyrelsen att stadens ledning ska ges i uppdrag att begära företräde hos regeringen och de departement som är berörda av försvarsnedskärningarna och utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen i syfte att förhindra utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen. Förslagen från regeringens utredare drabbar enligt skribenten sammantaget cirka 4 000 familjer, där personer antingen kommer att förlora sitt arbete eller behöva flytta.

Remisser

Skrivelsen har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets uppfattning är att Stockholm med omnejd har en förhållandevis god arbetsmarknad, även om svårigheter givetvis finns även här. Staden bör ha en beredskap för att insatser under en tid kan komma att krävas även från stadens sida till följd av regeringens beslut om utlokalisering.

Mina synpunkter

I samband med besluten om omställning av försvaret 2004 beslutades också om särskilda åtgärder riktade till de fyra lokala arbetsmarknadsregioner som bedömdes bli mest berörda av omställningen. Uppskattningsvis drygt 2 200 statliga jobb ska därför flyttas från stockholmsregionen till Östersund, Gotland, Karlstad/Kristinehamn och Arvidsjaur. Jag anser i sammanhanget att det är riktigt att bedriva en aktiv regionalpolitik vilket också inbegriper storstadspolitik. Utflyttning av statliga verk har även tidigare använts som regionalpolitisk åtgärd. Regeringen har gjort bedömningen att stockholmsregionen har bättre förutsättningar att klara den aktuella omställningen och dess efterverkningar än berörda arbetsmarknadsregioner ute i landet.

Jag har stor förståelse för den svåra situation som uppstår för många enskilda individer i och med försvarets neddragningar och utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen samt det svåra val människor ställs inför när det gäller att flytta med eller inte. Långtifrån alla kommer att kunna eller vilja flytta med till den ort myndigheten lokaliseras till, vilket resulterar i att dessa blir kvar i Stockholm och måste söka sig till nya arbeten.

Den statliga Trygghetsstiftelsen har till uppgift att ge stöd till dem som väljer att avstå från att flytta med till sin nya myndighet och därmed riskerar att stå utan arbete. Erfarenhet från tidigare omlokaliseringar visar att omkring 10% brukar följa med till den nya orten. Cirka 20% brukar övergå till kommunal/landstingskommunal verksamhet.

Stockholms stad har alltsedan beslutet blev känt agerat aktivt för att finna lösningar på de problem som kan uppstå i omställningen. Staden har bl.a. varit i kontakt med Näringsdepartementet och Trygghetsstiftelsen. Staden har vid dessa samtal påtalat sitt intresse för att arbeta med kompetensmatchningar utifrån stadens behov och den kompetens som finns kvar i staden efter omlokaliseringen. Detta intresse har mottagits mycket positivt.

Översiktligt är de som kommer att beröras akademiker, vissa mycket specialiserade, samt administrativ personal. 40% utgörs av personer över 55 år. Staden kommer att ha ett ökat rekryteringsbehov i och med kommande pensionsavgångar. Under de kommande åren bedöms behovet av vissa specialister att öka, bland annat inom stadsarkiv och stadsbyggnad. Ur stadens synvinkel kan således framförallt gruppen högutbildade specialister vara mycket intressanta.

I det fall omlokaliseringen skulle leda till att fler blir arbetslösa i stockholmsregionen skulle det självklart vara ett problem och därmed något regionen skulle ha att hantera. Detta gäller även om Stockholm som storstad har lättare att tillskapa nya jobb än de mindre orter i landet som drabbas av försvarsnedläggningar. Siffror från februari 2005 visar att Stockholms län har den lägsta arbetslösheten av samtliga län i Sverige och bedömningen från Länsarbetsnämnden är att arbetslösheten kommer att minska under året.

Representanter från staden kommer att träffa Trygghetsstiftelsen på nytt när det är mer klarlagt vilka grupper av människor som kan tänkas bli kvar i Stockholm och därmed kan behöva nytt arbete. Jag utgår från att staten som arbetsgivare föregår med gott exempel och underlättar för de människor som väljer att inte följa med till den nya orten och därför kan behöva stöd i att söka nytt arbete. Jag anser också att vi inom staden måste anstränga oss till det yttersta för att underlätta för de människor som drabbas av utlokaliseringen samt försvarsnedläggningen.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Skrivelsen av Kristina Axén Olin (m) angående utlokalisering av statliga arbetstillfällen anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför i promemorian.

Stockholm den 11 maj 2005

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Mikael Söderlund* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. biträda skrivelsens begäran att omedelbart begära företräde hos regeringen och de departement som är involverade i utflyttningen av statliga arbetstillfällen från Stockholm, samt
2. därutöver anför följande

Finansborgarrådet Annika Billström och socialdemokraterna i Stockholm har grovt svikit de nära 3000 statligt anställda stockholmare som förlorar sina arbeten genom regeringens omflyttningspolitik. Stockholms socialdemokrater är inte ens upprörda över att dessa statligt anställda, cirka 70 procent är kvinnor, och deras familjer drabbas av den fullständigt onödiga flyttkarusellen av statliga arbetstillfällen.

Socialdemokraterna i Stockholm har tidigare lagt sig platt för regeringen och svikit sitt klara vallöfte när det gäller biltullarna och nu fortsätter de att svika stockholmarna genom att de inte reagera överhuvudtaget när tusentals arbetstillfällen försvinner från huvudstaden. Detta är minst sagt anmärkningsvärt. Lojaliteten med den socialdemokratiska regeringen kunde inte vara större. Inte minst med tanke på att arbetslösheten under Billströms styre har ökat med 30 procent och de som tvingas leva på socialbidrag med nära 10 procent.

ÄRENDET

Kristina Axén Olin (m) föreslår i en skrivelse till kommunstyrelsen att stadens ledning ska ges uppdraget att begära företräde hos regeringen och de departement som är berörda av försvarsnedskärningarna och utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen i syfte att förhindra utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen. Förslagen från regeringens utredare drabbar enligt skribenten sammantaget cirka 4 000 familjer, där personer antingen kommer att förlora sitt arbete eller behöva flytta.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I en skrivelse till kommunstyrelsen föreslår Kristina Axén Olin (m) att stadens ledning får i uppdrag att begära företräde hos regeringen och berörda departement i syfte att förhindra utlokaliseringen av statliga arbetstillfällen. Bakgrunden är regeringens beslut om att flytta hela eller delar av olika statliga myndigheter från Stockholm till de orter i landet som berörs av tidigare beslut om omställningen inom försvarsmakten.

Stadsledningskontoret anför att staten har ett ansvar för sysselsättning och utveckling i hela landet. Det aktuella beslutet berör omkring 2 600 arbetstillfällen inom ett tjugotal statliga verk samt en del statliga bolag. Det är uppenbart att regeringens bedömning är att stockholmsregionen har bättre förutsättningar att klara den aktuella omställningen och dess efterverkningar än berörda arbetsmarknadsregioner ute i landet. Stockholm med omnejd har en förhållandevis god arbetsmarknad, även om svårigheter givetvis finns även här. Den personal som inte kan eller vill flytta med sin arbetsgivare måste på sikt söka sin utkomst på annat håll. Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att det inom staden finns en medvetenhet och beredskap för att insatser under en tid kan komma att krävas även från stadens sida till följd av regeringens beslut om utlokalisering.

Ärendets beredning

Kultur-, arbetsmarknads- och personalroteln har till stadsledningskontoret remitterat en skrivelse av Kristina Axén Olin (m) om utlokalisering av statliga arbetstillfällen. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

Bakgrund

Skrivelsen behandlar den aktuella frågan om utlokalisering av statliga arbetstillfällen från Stockholm till de orter i landet som berörs av den beslutad omställningen inom försvarsmakten. Förslagen från regeringens utredare drabbar enligt skribenten sammantaget cirka 4 000 familjer, där personer antingen kommer att förlora sitt arbete eller behöva flytta. Skribenten menar att den socialdemokratiska regeringen inte tar Stockholms och den övriga regionens problem riktigt på allvar och saknar initiativ från stadens politiska ledning. Skrivelsen utmynnar i ett förslag att kommunstyrelsen ger stadens ledning i uppdrag att begära företräde hos regeringen och berörda departement i syfte att förhindra utlokaliseringen av de statliga arbetstillfällena.

Stadsledningskontorets synpunkter

Staten har ett ansvar för sysselsättning och utveckling i hela landet. När en ort eller, som i det här aktuella fallet, flera orter ute i landet drabbas av att ett större antal arbetstillfällen försvinner samtidigt, är det samhället som får ta det yttersta ansvaret. Detta gäller oavsett om det minskade

antalet arbetstillfällen har sin grund i beslut om nedläggning av verksamheter inom det privata näringslivet eller inom den offentliga sektorn.

Utflyttning av statliga verk har använts förr som regionalpolitisk åtgärd. I den nu aktuella situationen berörs omkring 2 600 arbetstillfällen inom främst ett tjugotal statliga verk men också en del statliga bolag. De fyra lokala arbetsmarknadsregioner som av regering och riksdag bedöms komma att drabbas hårdast av försvarsomställningen är Arvidsjaur, Östersund, Karlstad/Kristinehamn och Gotland.

Stockholmsregionen har en förhållandevis god arbetsmarknad, där arbetslösheten historiskt sett alltid legat något lägre än i övriga delar av Sverige. Så är fallet även i dagsläget även om svårigheterna, trots högkonjunktur, öka sysselsättningen sätter sina spår även här. Även om försvarsbeslutet direkt berör arbetsplatser i Stockholms omedelbara närhet såsom Muskö och Vaxholm, så är det uppenbart att regeringens bedömning är att denna del av landet har bättre förutsättningar att klara en sådan omställning än de ovan nämnda arbetsmarknadsregionerna.

Stadsledningskontoret kan väl förstå den oro som finns hos berörda myndigheter och dess personal inför en förestående flytt. Långtifrån alla kommer att kunna eller vilja flytta med vilket, åtminstone sett i ett kortare perspektiv, sannolikt inverkar negativt på den enskilda myndighetens verksamhet. Anställda som väljer att stanna kvar i Stockholm måste söka sig nya utkomstmöjligheter. Såvitt stadsledningskontoret förstår så avser staten att ta sitt ansvar som arbetsgivare och på olika sätt söka underlätta för dessa personer. De omfattas t.ex. av det trygghetsavtal som gäller för anställda inom det statliga avtalsområdet. Detta avtal ger möjligheter till olika former av individuellt stöd genom Trygghetsstiftelsen. I slutänden handlar det givetvis om att berörda personer måste finna ett nytt arbete.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är angeläget att det inom staden finns en medvetenhet och beredskap för att insatser under en tid kan komma att krävas även från stadens sida till följd av den beslutade utlokaliseringen.

Skrivelse om utlokalisering av statliga arbetstillfällen

En hel månad har passerat sedan förslaget om att utlokalisera 2600 statliga arbetstillfällen från Stockholm till övriga Sverige presenterades av regeringens utredare. Bakgrunden är den planerade nedrustningen av försvarsmakten som innebär att försvaret lägger ned eller kraftigt bantar verksamhet i exempelvis Östersund, Kristinehamn, Strängnäs, Vaxholm, Muskö, Gotland osv.

Dessa orter har massivt protesterat mot nedläggningarna och framtvingat åtgärder från regeringens sida för att motverka dess konsekvenser för de drabbade orterna. Den statliga utredaren har inte tagit hänsyn till att flera tusen försvarsjobb avvecklas i stockholmsregionen. Sammantaget har cirka 4000 familjer drabbats av att en eller flera personer inom en snar framtid blir arbetslösa eller tvingas flytta dit deras arbete lokaliseras.

Regeringen försöker ge sken av att ett de statligt anställda kan flytta med men det är ett riktigt hyckleri för då skulle den lokala arbetsmarknaden i exempelvis inte påverkas alls i positiv riktning. Sanningen är att regeringen inte räknar med att folk flyttar med. Kvar blir arbetslösa i stockholmsregionen.

Stadens politiska ledning har uppenbart inte varit aktiv under utredningens gång utan stod handfallen när förslaget presenterades. Dessvärre har vi inte sett några initiativ för att sätta press på den socialdemokratiska regeringen under den senaste månaden heller. Majoriteteten verkar uppgiven och accepterar att regeringen undergräver arbetsmarknaden i Stockholm. En arbetsmarknad som nu drabbas av ytterligare ett slag när Ericsson lägger ner sin fabrik i Nynäshamn och 460 personer blir arbetslösa.

Det förefaller inte som om den socialdemokratiska regeringen tar Stockholm och den övriga regionens problem på riktigt allvar. Sedan valet 2002 då socialdemokraterna fick makten över arbetslösheten ökat i Stockholm med 30 procent och i länet med 41 procent. Människor i arbetsmarknadspolitiska åtgärder har samtidigt ökat med drygt 40 procent.

De massiva skattehöjningarna som delvis är framtvingade av skatteutjämningen har inverkat starkt negativt på tillväxten i regionen. Situationen är således sådan är det inte bara är att ”hämta” 2600 jobb i Stockholm som den socialdemokratiska regeringen tror. Tvärtom är stockholmsregionen ett område i Sverige där arbetslösheten bitit sig fast.

Det är nu hög tid att regeringen får klart för sig vilka omständigheter som råder i Stockholm och att de måste finna andra vägar att hjälpa de orter som drabbats av försvarsnedskärningarna än att dränera Stockholm på arbetstillfällen. Särskilt som de statliga verk som hotas av utflyttning inte kommer att kunna fullgöra sina åtaganden under ett stort antal år då vital kompetens inte kommer att flytta med till den nya lokaliseringen.

Med anledning av ovan anförda bör kommunstyrelsen ge stadens ledning i uppdrag att med omedelbar verkan begära företräde hos regeringen och de departement som är berörda av försvarsnedskärningarna och utlokaliseringen av de statliga arbetstillfällen i syfte att förhindra utlokaliseringen av de statliga arbetstillfällena.

Stockholm 2005-02-23

Kristina Axén Olin (m)
oppositionsborgarråd